

CETA)×un duplicat analògic *Soqueda* — 6 D'assocar crec que hem de separar *assucar*, pres *assuca*, 'envestir com el toro, per matar', *assucar-se* 'tirar-se d'un lloc alt', 'estimar-se' baix-maestr. (GaGirona, *Vocab* ; *Seida*, 226, 278) i Tort. (BDC III, 86), que deu ser derivat de *suca* 'cim del cap'. Mentre que en les *Rond Eiv* de Castelló, pot ser *assocar*, car allí o àtona passa a *u*: «veent que aquell home *assucava* amb tota la seua ànima, i bufava i grunyia, de mal que li feia» (p 80).

Socare, *socal*, V. *soca* *Socalivar*, V *socarrar* *Socallada* (herba), V. *soca* *Socallis*, *socam*, *socar*, *socar-rada*, *socarrany*, V. *soca*

SOCARRAR, del mateix origen pre-romà que el cast. antiq. i dial. *socarrar*, que es pot identificar amb el basc ant. i dial. *sukar(ra)* 'flama del foc', 'incendi' (i avui 'febre'), compost de *su* 'foc' i *karr(a)* 'flama'. □ 1ª doc : 1050.

«Ipsa antiphonario meo que mihi advenit ex avunculis meis, simulque cum ipso canono *sobarrato*, simulque cum ipsas mansiones ---», any 1050, «--- ipso antiphonario et ipso tropero cum ipso cano *socarrado* ---» any 1054 (BABL VI, 356): és clar que aquí hi ha el nostre *socarrat*, per més que no m'ho sigui del tot la naturalesa dels objectes en qüestió. no descartem que siguin coses de propietat immoble (cf. *mansiones*), si bé sembla tractar-se de llibres litúrgics o canònics (cf. *antiphonario*, *tropero*), avariats per algun incendi.

De tota manera, el *Vocabulista* de RMa, S. XIII, porta *socarar* com a glossa catalana d'un mot àrab, altrament traduït pel II *comburere* El Regiment de Sanitat de Sarriera-Vilanova (1306) preceptua per raó de bona dietètica. «En tota assadura deu hom guardar que no sia *soquerada*, especialment en les perdus, cor *soquerrades* nourien als ditz corses (les morenes); tota res, encara, qui en assadura sia *soquerrat*, deu hom gitar, e per tal, la cotna e l grex de la assadura del porc deu esquivar» (NCl II, 168 23ss.): sembla tractar-se de les freixures (cast. *asaduras*), però freixures fregides o a la brasa, com se solen fer. En les receptes culinàries del L *de Sent Soví* (cat. or, S. XIV): «fer --- cabadura --- prin hom lo cap del moltó, e *soque<r>* --- re l hom bé, e ra-lo ab un coltel, e --- esquerabot hom los hulls ---», «si vols netafyar tota capbadura --- de bou, con de vadel --- deu hom *soca<r>*rar bé, e raurer ---» (NCl CXV, 188.5f. i n. 3; 71.2f.).

Sovint ha de tractar-se de cremada més greu que un mer socarrim, car el cavaller que s'ha combatut amb un monstre «gità son escut, qui tot ere *soque<r>*rat» (pel voc vomitat pel serpent): abans ha dit *cremà*, i l'original fr. *brullez*, però un mer socarrim no obligaria a llençar l'escut; i més enllà «flame de foc qui l farí en la faç, e sí la y ac *socarade*», Reixac (Q, 69.27, 188 17), i advertim que aquest text posa sovint e per àtona i -r- per -rr-

Antelm Turmeda usa *socarrar* per a una execució per auto-de-fe d'un igual o amic d'ell. «al costat d'una

bardissa / viu mon companyó cremar; / un altre en viu *socarrar* / dins aquell any en Eivissa» (no sé si era mosaica, encara que no fos la bardissa de Moisès) (*Div Mall*, NCl, 132); el cas de l'infant salvat miraculosament de la fornal: «lo sant cosset / del infantet / roman illes; / del foc sospès / --- resta 'n la lar / --- / entre l caliu, / no *socarrat*», «l'infant no gosa / tocar lo foc, / si qualque poc / l'à ja scalfat: / tu, *socarrat*, / pelat e sec: / ungles e bec t'han escatit! / cuytat, ardit, ja hi tornaràs?», JRoig (*Spill*, 3609, 6604).

En fi. des del Busa-Nebr. (1507) en la tradició lexicogràfica «*socarrar*: amburo», «lo pa és cuyt --- és cru --- és cremat o *socarrat*: est adustus; pa bescuyt ---», «DE CUYNAR: bullir --- rostir --- fregir --- cosa *socarrada* a la paella: cremium, -mii; posar la carn al ast --- «supplimar o *socarrar*: ustulare; supplimar les perdus ab cendra calenta ---», OPou (*TbPu*, 219, 224, 225). *Sokuřat* explicat 'cremat' a Formentera, en parlar-me d'Es Torrentó *Sacorrat* en la costa O. de l'illa (1963).

Des d'antic hi apareixen algunes variants fonètiques. D'una banda ja hem vist més amunt *soquerra*, fins en el present; d'altra banda, hi pot haver propagació del timbre labial de la primera vocal a la segona: a l'Urgellet tenim en una afrontació de 1518. «puge al toçal del<s> *Socorrats* de les Codines, e fins ací és terme de Figols, e d'aquí va, tota seda [carenà] avall, al toçal de Cantacorps» (Coll de Nargó, *Spill* de Castellbò, f° 43°). Ço que ha deixat influència durable a les Illes: a Mallorca diuen *socorra* Ind. Pres 3 (BDLC VIII, 4), almenys a part de l'illa, i és la forma emprada per PAPenya 1 a les *Rondayes* d'AMAlcover (*AlcM*).

I hi ha hagut després, més amplament, dissimilació de les vocals. cosa que ha produït un vocalisme, almenys aparentment, amb metàtesi (o verament metàtesi directa), *secorarr*: «A d Joan Rosselló de Son Forteza Dolça és la fruita regalada / del bell manyoc que m'ofrenau, / oh patriarca qui cantau / a dins la gran Vall *Secorradà*», B. Guasp (*IdOr* IX, 53): és, en efecte, el nom que el poble dóna tradicionalment a la Vall d'Alaró (i *Cala Secorrada* a Santanyí); *sokuřat* predomina, en efecte a Mall, i amb la o sonant com u a Menorca (*AlcM*), i «*sacurrà*: chamuscar» a Eiv. (PzCab), i encara en una petita zona del Migjorn valencià, que potser no en va coincideix (almenys en part) amb les valls ex-morisques repoblades per mallorquins: un *sokuřat* Castell de-Castells, *sokuřar* Vall de Gallinera (1963).

De tota manera Mallorca ho pronuncia amb o Però ja hem vist que el Busa-N. (testimoni inequívoc car s'aparta de la forma *socarrar* del seu model cast. Nebríxa) porta *sucarrar* (coincidint amb bastants trets de cat. occid. que s'observen en el seu lèxic); i avui és pronuncia *sukařa* en tot el domini occidental, començant ja prop de Morella (*la ombria sukařada* Palanques, 1961). *sukařa* Granja d'Escarp, *la Sukařada* Poble de Granadella (1935); i en tinc nota amb u (sense excepció en cat. occid.) a tota la zona pirinenca: Cardós (1934), Borén, Estaís, Arestui, Montserrat, Braní, Embonui, Espui, Buira, les Viles del Turbó i